Likabehandling inom ESF – en kvantitativ analys

Av

Jonas Månsson, Blekinge tekniska högskola

Version 2026-08-10

1. Inledning

De horisontella principerna som ESFs verksamhet sammanfaller i princip med diskrimineringsgrunderna, dvs. främja lika möjligheter oavsett kön, etnicitet, funktionshinder, sexuell läggning samt ålder. När det gäller studierna av de horisontella principerna i samband med ESFs projektverksamhet finns få studier förutom konsultrapporter. Exempelvis nämns i Rambolls (2023) klusterutvärdering av kompetensutveckling för permitterade att fokus på de horisontella principerna har varit bristfällig. Vidare pekar exempelvis effektutvärderingen av socialfondsprogrammet 2014-2020 (SWECO, 2023) på att de horisontella principerna haft en tillbakaskjutet fokus i projektverksamheten och att vissa av principerna fokuserats mer. Exempelvis framhålls att projekten jobbat med jämställdhet mellan könen, men även att tillgänglighetsaspekten till delar låtit sig begränsas till fysisk tillgänglighet, exempelvis tillgänglighet i lokaler.

I denna studie kommer vi att fokusera på olika dimensioner av jämställdhet mellan könen. Hur skillnaderna är mellan de olika programområden redovisas i tabell 1.

Tabell 1. Andel kvinnor per programområde.

	Typ av åtgärd	Kvinnor
1.1	Kompetensutvecklingsprojekt	67,25%
1.3	Varsel projekt	41,51%
2.1	Arbetslöshetsprojekt	48,92%
2.2	Arbetslöshetsprojekt	35,99%
2.3	Arbetslöshetsprojekt	56,89%
3.1	Ungdomsprojekt	40,84%

Som framgår av tabell 1 har ESF inom de olika programområdena lyckats olika väl med rekryteringen till projekt ur ett jämställdhetsperspektiv. Kvinnorna är klart överrepresenterade i programområde 1.1. och underrepresenterade i 1.3, 2.2. samt 3.1.

För de fortsatta analyserna har de olika programområdena lagts samman i fyra grupper baserat på dess huvudsakliga målgrupp och inriktning.

- Kompetensutvecklingsprojekt (programområde 1.1.)
- Varsel projekt (programområde 1.3)
- Arbetslöshetsrelaterade projekt (programområde 2.1, 2.2, 2.3)
- Ungdomsprojekt (programområde 3.1)

Analyserna genomförs separat för de fyra grupperna av programområden. För att inte blanda ihop resultaten i denna studie med effektmätningar är det viktigt att ha i åtanke att analyserna

bara görs på deltagare, dvs. vi använder inte någon kontrollgrupp. Att tala om effekten av att vara kvinna är således felaktigt. Snarare rör det som ett resultat som kan associeras med att en deltagare är man eller kvinna.

1.1 Utfallen av deltagande

Eftersom de olika programområdena har olika målgrupper är utfallen delvis olika. I exempelvis Kompetens- och Varselprojekten har de flesta jobb och inkomst vid projektdeltagande. Utgår vi från att kompetensutveckling ger ett högre humankapital bör det kunna resultera i högre löner, medan ett Varselprojekt innebär att personen åtminstone inte har en lägre lön. Inom Arbetslöshetsprojekten är situationen annorlunda. Ett relevant utfall för en arbetslös är att de åtminstone något år efter projektdeltagande i sämsta fall har en positiv löneinkomst.[1] I bästa fall är denna inkomst både över fattigdomsgränsen (60% av medianinkomsten) och över självförsörjningsnivån (80% av medianinkomsten). För ungdomar kan ett lyckat utfall vara att personen fullföljt en utbildning på en högre nivå än personen hade vid projektstart, men det kan även vara att personen fått ett jobb och närmat sig en etablering på arbetsmarknaden. Det första utfallet som vi studerar är dock gemensamt för samtliga programområden och frågan som ställs är om det finns systematiska skillnader mellan grupperna vad gäller antalet deltagartimmar. För de olika programområdena använder vi utfallen presenterade i tabell 2.

Tabell 2. Studerade utfall för de olika programområdena.

	1.1	1.3	2.1-2.3	3.1
Antal deltagartimmar	x	x	x	x
Fått jobb (Lön >0) 2 år efter deltagande			x	x
Kommit över fattigdomsgränsen (Lön>60% av medianinkomsten) 2 år efter deltagande			x	x
Blivit självförsörjande (Löneinkomst > 80% av medianinkomsten 2 år efter deltagande			x	x
Lön 2 år efter deltagande	x	x	x	x
Högre högsta utbildning 2 år efter deltagande	x	x	x	x

1.2 Hur ser populationerna ut?

Som i all registerbaserad forskning där vi går från olika nivåer på data, här insatser till individ, kommer vissa val att behöva göras som resulterar i att den studerade populationen är mindre än vad som kan ses i olika register. I Appendix *Data* reduktion beskriver vi hur vi gått tillväga, vilka val som gjorts och vilka konsekvenser det givit för populationen som studeras. I tabell 3 sammanfattas den beskrivande statistiken för de variablerna som används i regressionsanalyser som genomförs.

[1] För definitioner och belopp för de olika stegen se Kapitel 3.2.

Tabell 3. Beskrivande statistik för de olika programområdena.

	Kvinnor				Män			
Egenskaper	Kompetens-utveckling (1.1)	Varsel (1.3.)	Arbetslöshets-projekt (2.1-2.3)	Ungdoms-projekt (3.1.)	Kompetens-utveckling (1.1)	Varsel (1.3.)	Arbetslöshets-projekt (2.1-2.3)	Ungdoms-projekt (3.1.)
Ålder vid projektstart	43,29	41,35	33,12	21,75	44,73	40,19	36,18	21,75
Gift	45,03%	39,71%	26,25%	3,63%	46,83%	38,42%	39,11%	10,56%
Grundskola	7,00%	8,61%	36,80%	24,63%	3,66%	6,22%	37,32%	23,55%
Gymnasieutbildning	44,94%	64,39%	40,64%	65,87%	39,87%	54,63%	35,62%	66,30%
Eftergymnasialutbildning	47,01%	25,53%	17,80%	7,58%	56,21%	36,79%	21,99%	8,54%
Utbildning okänd	1,05%	1,47%	4,77%	1,92%	0,27%	2,37%	5,06%	1,61%
Förvärvsersättning 2 år före start (100kr)	1247,26	1123,04	124,46	106,89	1019,34	884,11	112,81	107,49
Utrikes födda	19,84%	20,69%	57,51%	32,88%	18,14%	23,39%	63,72%	27,78%
Flykting*	44,37%	46,45%	79,52%	78,90%	33,15%	14,87%	69,70%	68,34%
Anhöriginvandrare*	12,72%	14,47%	8,94%	9,00%	19,30%	21,51%	16,29%	15,27%
Fått Svenskt medborgarskap	11,46%	17,70%	39,01%	48,38%	8,87%	21,47%	41,73%	51,34%
Flyttat efter projektavslut	9,83%	8,35%	18,65%	23,74%	8,36%	11,92%	16,69%	27,36%
Samma arbetsgivare	98,36%	98,79%	53,76%	71,46%	99,15%	97,04%	46,68%	68,94%
Nedsatt arbetsförmåga	1,43%	0,68%	9,76%	4,57%	2,58%	1,33%	11,29%	6,09%
55 år eller äldre	20,76%	15,55%	9,45%	0,00%	24,70%	14,29%	10,77%	0,00%
N	57494	1904	30714	15467	118066	1351	29286	10676

* = Andel av Utrikesfödda. Hur vi hanterat dubbletter etc. finns redovisat i appendix, Data reduktion

1.3 Metoder för att studera jämställdhet och andra horisontella principer baserat på registerdata

För att undersöka skillnader kommer en s.k. Blinder-Oaxaca-Kitagawa modell att användas (Blinder, 1973, Oaxaca, 1973, Kitagawa, 1955).[2] Syftet med dessa modeller är att särskilja systematiska skillnader i individegenskaper från skillnader som ej kan förklaras av att grupperna som jämförs är olika.[3]

Exempel: En universitetsutbildning har i regel en positiv påverkan på arbetsmarknadsutfall. Om den ena gruppen (ex. män) har en större andel universitetsutbildade än den andra gruppen (kvinnor) och lönen jämförs mellan män och kvinnor kommer en del av den observerade skillnaden att förklaras av denna heterogenitet. Detta benämns *egenskapsskillnader.* Den andra delen av skillnaden som tas fram är om män och kvinnor får samma avkastning på sin universitetsexamen. Låt säga att för män ökar sannolikheten att vara etablerad på arbetsmarknaden till följd av universitetsexamen med 5 procentenheter. För kvinnor ökad emellertid sannolikheten bara med 4 procentenheter. Således kan en del av den observerade skillnaden relateras till avkastningen på de egenskaper som ingår i analysen. Vi har i analyserna benämnt detta med *egenskapsavkastning*.[4] Således gäller:

Observerad skillnad i utfall = egenskapsskillnader + egenskapsavkastning[5]

2. Resultat

I analysavsnittet studeras samtliga utfall för de olika programgrupperna som redovisades i tabell 2.

2.1 Antal deltagande timmar

Som tidigare diskuterats har de olika programgrupperna har olika mål. Detta innebär att vissa utfall är mer relevanta för vissa programgrupper. En del i likabehandlingen är dock att deltagare har fått samma mängd insats oavsett kön. Analyserna behandlar 175560 deltagare från Kompetensutvecklingsprojekt, 3255 deltagare i Varselprojekt, 60000 deltagare från Arbetslöshetsprojekt samt 23143 deltagare i Ungdomsprojekt.

2.1.1 Könsskillnader i antalet timmar

I dessa analyser jämför vi således om *antal deltagande timmar* för de olika projektområdena skiljer sig åt för män och kvinnor. I tabell 4 redovisas resultatet.

[2] En mer detaljerad genomgång av hur resultaten tolkas finns i Appendix A2.
[3] De ursprungliga modellerna var utvecklade för kontinuerliga utfall, men nyare utvecklingar finns för binära utfall (Fairlie, 2005; Bauer & Sinning, 2008), Kvantilutfall (Machado & Mata, 2005), selektionsmodeller (Neuman & Oaxaca, 2003). Slutligen har Kröger & Hartman (2021) utvecklat konceptet för en paneldataversion.
[4] När modellen används i forskning brukar denna skillnad benämnas *oförklarad*. På 1970-talet tolkades det som diskriminering, men den tolkningen är ifrågasatt.
[5] Vi använder Stataprogrammet Oaxaca, utvecklat i Jann (2008) för analyserna.

Tabell 4. Könsskillnader i antalet deltagartimmar.

	Kompetens utveckling	Varsel	Arbetslöshets projekt	Ungdoms projekt
Antal timmar män	**14,61**	**16,31**	**341,45**	**262,10**
Antal timmar kvinnor	**12,17**	**15,47**	**345,83**	**245,63**
Total skillnad	**2,45**	NS	NS	**16,44**
Egenskapsskillnader	-0,16			1,85
Egenskapsavkastning	**2,46**			**14,59**
N	175560	3255	60000	26143

I rad ett och två ovan anges genomsnittligt antal timmar för män respektive kvinnor. I Kompetensutvecklingsprojekt har män i snitt fått 14,61 deltagartimmar och kvinnorna 12,17 deltagartimmar. Den totala observerade skillnaden är 2,45 deltagartimmar. En liten, icke signifikant del, av denna skillnad tillskrivs skillnader i egenskaper (0,16 timmar) men huvuddelen, 2,46 timmar är skillnader i den avkastning individerna av olika kön har och som kopplas till andra egenskaper.[6] I Varsel och Arbetslöshetsprojekten finns inga signifikanta skillnader. Slutligen, i Ungdomsprojekten får deltagande män 16,44 mer timmar och orsaken till detta är kopplat till egenskapsavkastning.

2.2 Steg mot etablering

I analysen används Löneinkomst som är direkta löneutbetalningar. Alternativa mått är: Förvärvsinkomst som är löneinkomster och företagarinkomster, Förvärvsersättning som även inkluderar arbetsrelaterade transfereringar, eller löneinkomst som bara är direkta löneutbetalningar. För löneinkomsten definieras fyra steg:[7]

- Steg 0: Löneinkomst=0. Dessa individers försörjning kommer från annat än arbete (ex. arbetslöshetsersättning)
- Steg 1: Introduktionsfasen – ’Fått jobb’: Individen har en positiv löneinkomst, men den är mindre eller lika med 60% av medianinkomsten, vilket allts innebär en inkomst lägre än fattigdomsgränsen
- Grupp2: Etableringsfasen – ’Fattigdomsgränsen’: Individer har en löneinkomst som överstiger 60% av medianinkomsten, men har mindre än 80% av den samma. Detta motsvarar gränsen för vad vi kräver av Utrikesfödda och som sats som mått på självförsörjning.
- Grupp 3: Etablerad: Individen har en löneinkomst som överstiger 80% av medianinkomsten.

För vår studieperiod betyder det att följande gränser används:

Tabell 5. Medianlön och andelar av denna samt motsvarande månadslön, 2010-2022.

År	Medianlön per år	80%	60%	Månadslön median	Månadslön 80% av median lön	Månadslön 60% av medianlönen
2010*	300288	240230	180173	25024	20019	15014
2011*	306631	245305	183979	25553	20442	15332
2012*	315091	252073	189055	26258	21006	15755
2013	323550	258840	194130	26963	21570	16178

[6] Som framgår av den detaljerade resultatredovisningen i Appendix får exempelvis gifta män 1,76 mer timmar än ogifta män. Gifta kvinnor får däremot bara 0,69 mer timmar än ogifta kvinnor.
[7] Dessa följer i stort de steg som definieras i Behrenz & Månsson (2022).

2014	336000	268800	201600	28000	22400	16800
2015	343200	274560	205920	28600	22880	17160
2016	351600	281280	210960	29300	23440	17580
2017	360000	288000	216000	30000	24000	18000
2018	370800	296640	222480	30900	24720	18540
2019	380400	304320	228240	31700	25360	19020
2020	388800	311040	233280	32400	25920	19440
2021	398400	318720	239040	33200	26560	19920
2022	410400	328320	246240	34200	27360	20520

För 2010-2012 fanns bara medelinkomst därför har medianinkomsten approximerats som 11.89% av medelinkomsten, vilket är genomsnittlig skillnad mellan medel och medianinkomst för övriga år. Om denna vikt appliceras på åren där båda måtten är felmarginalen under 1%.

2.2.1 Har deltagarna fått jobb?

Att en deltagare fått jobb efter avslutat deltagande är definierat genom positiva löneinkomster oavsett storlek. De individer som ingår i analysen var sådana som inte ha hade någon löneinkomst vid projektstart och utfallet som används är om den person som inte hade någon löneinkomst vid projektstart har en positiv sådan två år efter deltagande. Det är således inte samtliga deltagare som omfattads av denna analys utan bara de som uppfyller kravet att de inte hade löneinkomst vid projektstart. Totalt omfattar analysen 28554 individer i Arbetslöshetsprojekt (2.1. – 2.3.) och 5 969 i Ungdomsprojekt.[8] Resultatet visas i tabell 6.

Tabell 6. Skillnader i sannolikheten mellan män och kvinnor att efter deltagande haft en positiv arbetsrelaterad löneinkomst. Populationen utgörs av deltagare som vid projektstart inte hade en sådan inkomst.

	Arbetslöshets-projekt	Ungdoms-projekt
Sannolikhet att en man fått jobb	**0,40**	**0,56**
Sannolikhet att en kvinna fått jobb	**0,33**	**0,48**
Total skillnad	**0,07**	**0,08**
Egenskapsskillnader	**0,02**	**0,04**
Egenskapsavkastning	**0,05**	**0,04**
N	28554	5969

I Arbetslöshetsprojekten är sannolikheten att en man som deltagit ska ha gått från arbetslöshet till arbete 40% och motsvarande siffra för kvinnor är 33%. Huvuddelen av denna skillnad förklaras av skillnader i avkastning på individens egenskaper. För Ungdomsprojekten är skillnaderna 56% för män och 48% för kvinnor och lika delar förklaras av skillnader i egenskaper och skillnader i avkastning på dessa egenskaper.

2.2.2 Deltagare som minst fått en löneinkomst över fattigdomsgränsen

Populationen för denna analys är deltagare som hade en löneinkomst som var lägre än 60% av medianinkomsten, dvs. det som utgör fattigdomsgränsen, vid projektstart. Ett ’lyckat utfall’ definieras som att deltagaren två år efter avslutat projekt hade passerat denna gräns. Totalt var det 32747 individer som påbörjade ESF-projekt riktade mot arbetslösa och som vid projektstart var fattiga, enligt den gängse definitionen. Antalet individer i Ungdomsprojekten var 7 806. Att

[8] För binära utfall, så som jobb vs. inte jobb används en linjär sannolikhetsmodell (LSM). Alternativ till denna modell hade varit logit eller probit modeller. LPM har valts eftersom den ger mer lättolkade resultat. Modellerna är skattade med robusta standardfel.

vi använder minst ha passerat fattigdomsgränsen innebär att de också kan ha en relativt hög inkomst. I tabell 7 redovisas jämförelsen mellan män och kvinnor.

Tabell 7. Sannolikheten att en deltagare som hade en löneinkomst under fattigdomsgränsen hade passerat denna gräns två år efter avslutat deltagande.

	Arbetslöshets-projekt	Ungdoms-projekt
Sannolikheten att en man minst passerat fattigdomsgränsen	**0,48**	**0,66**
Sannolikheten att en kvinna minst passerat fattigdomsgränsen	**0,39**	**0,55**
Total skillnad	**0,10**	**0,11**
Egenskapsskillnad	**0,04**	**0,07**
Egenskapsavkastning	**0,06**	**0,05**
N	**32747**	**7806**

Av de män som hade en löneinkomst under fattigdomsgränsen vid projektstart hade 48% i Arbetslöshetsprojekten och 66% av deltagarna i Ungdomsprojekten passerat denna gräns. Motsvarande resultat för kvinnorna var att 39% i Arbetslöshetsprojekten och 55% i Ungdomsprojekten. Av de observerade skillnaderna mellan män och kvinnor är det bara en liten del som *förklaras* av att grupperna är olika utan den största andelen av skillnaden förklaras av skillnader i egenskapsavkastning.

2.2.3 Deltagare som blivit minst självförsörjande/ etablerade på arbetsmarknaden

Självförsörjning på individnivå har på senare år använts i debatten, inte minst vad gäller utrikesföddas rätt att stanna i Sverige.[9] Att en person har en löneinkomst som motsvarar 80% av medianlönen innebär, enligt vissa, att det kan antas att personen är etablerad på arbetsmarknaden.[10] Analysen baseras på de som vid projektstart inte var självförsörjande, och dessa följs upp två år efter avslutat projekt. Referensgruppen är de som inte blev självförsörjande. Totalt omfattar analysen 32841 individer som startat i ESFs Arbetslöshetsprojekt och 7815 individer som startat i ESF Ungdomsprojekt. Resultatet redovisas i tabell 8.

Tabell 8. Sannolikheten att en deltagare som hade en löneinkomst under 80% av medianinkomsten hade passerat denna gräns två år efter avslutat deltagande.

	Arbetslöshets-projekt	Ungdoms-projekt
Sannolikheten att en ej etablerad man blivit etablerad	**0,47**	**0,66**
Sannolikheten att en ej etablerad kvinna blivit etablerad	**0,39**	**0,55**
Total skillnad	**0,09**	**0,11**
Egenskapsskillnad	**0,04**	**0,07**
Egenskapsavkastning	**0,05**	**0,05**
N	**32841**	**7815**

[9] Se exempelvis Eklund & Larsson (2020) för en djupare diskussion.

[10] Att koppla denna inkomstnivå till självförsörjning är ett mycket förenklad antagande. Att vara självförsörjande har naturligtvis att göra med kostnadsnivåerna där man lever och dessa skiljer sig kraftigt mellan olika kommuner i Sverige. Att uppnå denna inkomst är dessutom helt betingar av inom vilken sektor och region en person arbetar i. Dessutom påverkas den enskildas löneinkomst av beslut inom hushållet. Att en person exempelvis väljer att ta ett större ansvar för hemarbete och jobbar mindre än heltid kan vara den bästa inkomststrategin för hushållet totalt.

I Arbetslöshetsprojekten ar sannolikheten att vara etablerad två år efter avslutat ESF-projekt 47% för männen och 39% för kvinnorna. I Ungdomsprojekten ser vi att en större andel av båda könen lyckats att etablera sig på arbetsmarknaden. 66% av männen och 55% av kvinnorna. Huvuddelen av skillnader som finns kan tillskrivas skillnader i avkastning kopplat till egenskaper.

2.3 Deltagares löneinkomst

Utfallet i denna analys är om det finns skillnader i den löneinkomstförändring som skett mellan start år och två år efter avslutat projekt. Det ska påpekas att förändringar i löneinkomsten både kan vara positiva och negativa. Exempelvis kan en deltagare välja att gå ner i arbetstid, vara sjuk- eller föräldraledig mm. efter deltagande. Vi har valt att enbart inkludera de som haft en positiv löneinkomstökning i analysen, vilket vi antar bättre speglar sambandet mellan den förväntade produktivitetsökning, som den ökade kompetensen givit upphov till, och löneinkomstutveckling. Resultatet redovisas i tabell 9.

Tabell 9. Skillnader i löneinkomst mellan män och kvinnor, två år efter avslutat deltagande.

	Kompetens-utvecklings-projekt
Lön 2 år efter deltagande, man	**427,65**
Lön 2 år efter deltagande, kvinna	**362,45**
Total skillnad	**65,2**
Egenskapsskillnad	**-5,27**
Egenskapsavkastning	**70,47**
N	**19566**

Av tabell 9 framgår att kvinnor har haft en något lägre ökning i löneinkomsterna jämfört med männen. Skillnaden är ca. 6520:-. Huvuddelen av dessa kan hänföras till egenskapsavkastning. Resultatet är inte oväntat givet den svenska arbetsmarknadens funktionssätt. Det finns minst tre skäl till att kvinnor har lägre löneinkomst än männen. Den ena är att kvinnor i större omfattning jobbar mindre än heltid, att kvinnor i större omfattning gör oavlönat arbete i hushållet, vilket ofta är ett beslut inom hushållet, och slutligen diskriminering. Vi har inte tillgång till data som gör det möjligt att särskilja på dessa tre olika orsakerna varför en fördjupad studie på detta tema skulle kunna ta fasta på göra en sådan särskiljning.

2.4 Deltagares högsta utbildning

I dessa analyser studeras om en person har en högre formellt högre utbildning två år efter projektstart jämfört med vad de hade vid projektstart. Vi gör ingen skillnad på vilken övergång som skett. Exempelvis hanteras övergångar från grundskola till gymnasieutbildning på samma sätt som gymnasieutbildning till post-gymnasial utbildning. I dessa analyser används samtliga individer i de data vi har tillgång till vilket innebär att 175560 deltagare från Kompetensutvecklingsprojekt analyseras, 3255 från Varselprojekt, 60000 från Arbetslöshetsprojekt samt 26 143 från Ungdomsprojekt. Resultatet redovisas i tabell 10.

Tabell 10. Skillnaden mellan män och kvinnor i sannolikheten att ha fått högre utbildning.

	Kompetens-utveckling	Varsel	Arbetslöshets-projekt	Ungdoms-projekt
Sannolikheten att en man fått högre utbildning	**0,05**	**0,05**	**0,13**	**0,39**
Sannolikheten att en kvinna fått högre utbildning	**0,05**	**0,10**	**0,11**	**0,42**
Total skillnad	0,00	**-0,05**	**0,02**	**-0,04**
Egenskapsskillnad		**-0,025**	**0,03**	**-0,01**
Egenskapsavkastning		**-0,022**	**-0,01**	**-0,02**

I Kompetensutvecklingsprojekten finns inga skillnader mellan män och kvinnor, utan både män och kvinnor har en ökad sannolikhet att ha en högre formell utbildning med ca. 5%. I Varselprojekten finns stora skillnader. Män har en ökad sannolikhet att ha fått en högre formell utbildning med 5% medan kvinnornas sannolikhet ökar med 10%. Skillnaden är således 5 procentenheter, eller annorlunda uttryckt kvinnor har dubbel så stor sannolikhet att ha fått en högre utbildning. Denna skillnads förklaring delas lika mellan egenskapsskillnader och egenskapsavkastning. I Arbetslöshetsprojekten har männen en högre sannolikhet att ha fått en högre fullständig utbildning men skillnaderna är små – 2 procentenheter. Överlag har Ungdomsprojekten mycket goda resultat. Ungefär har sannolikheten att en deltagare ska ha fått en högre utbildning ökat med ca. 40% och skillnaden mellan män och kvinnor är små, kvinnor har 4 procentenheter högre sannolikhet att få en högre utbildning jämfört med män.

3. Sammanfattning av den registerbaserade jämlikhetsstudien

Resultaten av jämförelser mellan manliga och kvinnliga deltagare visar inte på några uppseendeväckande resultat, givet hur situationen ser ut i Sverige som helhet. Det finns skillnader, men när tar bort skillnader som kan hänföras till att gruppen av män och gruppen av kvinnor skiljer sig åt i de egenskaper vi använder i modellen, så är det mindre av den observerade skillnaden som förklaras av skillnader i avkastning, dvs. det som i någon mån skulle kunna relateras till oförklarade skillnader, så som diskriminering och/eller segregering. Det finns således inget i dessa resultat som skulle föranleda ett förslag till ESF om att göra en fördjupad studie som med experimentella metoder försöker att identifiera exempelvis diskriminering. Att göra dessa distinktioner låter sig inte besvaras med analyser av registerdata.

I analysarbetet har vi även, inledningsvis, gjort vissa observationer när det gäller andra grunder för jämställdhet. Detta gäller framför allt deltagare med funktionsvariationer samt äldre deltagare (+55). Våra observationer tyder på att det kan finnas klart negativa resultat för dessa grupper varför vi rekommenderar ESF att undersöka jämställdhet ur dessa dimensioner mer noggrant.

4. Referenser

Behrenz, L. & Månsson, J. (2022). *Bakåtblick på vägen fram – en ESO-rapport om etableringsprocessen på svensk arbetsmarknad*, Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO), Ministry of Finance, Sweden

Blinder, A. S. (1973). Wage Discrimination: Reduced Form and Structural Estimates. *Journal of Human Resources*. 8 (4): 436–455.

Bauer T. K., & Sinning M. (2008). An extension of the Blinder–Oaxaca decomposition to nonlinear models. *Advances in Statistical Analysis* 92: 197–206.

Carlsson, M. & Eriksson, S (2019). Age Discrimination in Hiring Decisions: Evidence from a Field Experiment in the Labor Market, *Labour Economics*, 59:173-183

Eklund, J. & Larsson, J.P. (2020). *När blir utrikes födda självförsörjande?* Entreprenörskapsforum: Örebro Universitet

Engdahl & Liljeberg (2022). *Flyktingar och flyktinganhörigas etablering på arbetsmarknaden i Stockholm, Göteborg och Malmö*, IFAU-2022:15, IFAU:Uppsala

Fairlie R. W. (2005). An extension of the Blinder–Oaxaca decomposition technique to logit and probit models. *Journal of Economic and Social Measurement* 30: 305–316.

Jann, B. (2008). The Blinder–Oaxaca Decomposition for Linear Regression Models. *The Stata Journal: Promoting Communications on Statistics and Stata*, *8*(4), 453-479.

Kitagawa, Evelyn M. (1955). Components of a Difference Between Two Rates. *Journal of the American Statistical Association*. 50 (272): 1168–1194.

Kröger, H., & Hartmann, J. (2021). Extending the Kitagawa–Oaxaca–Blinder decomposition approach to panel data. *The Stata Journal: Promoting Communications on Statistics and Stata*, *21*(2), 360-410.

Machado J. A. F., Mata J. (2005). Counterfactual decomposition of changes in wage distributions using quantile regression. *Journal of Applied Econometrics* 20: 445–465.

Neuman S. & Oaxaca R. L. (2003). Gender versus ethnic wage differentials among professionals: Evidence from Israel. *Annales d'Économie et de Statistique*, 71 /72: 267–292.

Oaxaca, R. (1973). Male-Female Wage Differentials in Urban Labor Markets. *International Economic Review*. 14 (3): 693–709

Ramboll Management Consulting (2023). *Klusterutvärdering av ESF-rådets utlysning kompetensutveckling för permitterad, varslad och anställd personal inom ekonomiskt drabbade branscher.* https://www.esf.se/app/uploads/reports/Slutrapport-klusterutvardering-kompetensutveckling-for-permitterad_TA.pdf

Sweco (2023). *Effektutvärdering av det nationella socialfondsprogrammet Programperioden 2014–2020*, https://www.esf.se/app/uploads/2021/04/ESF_slutrapport_210326-TA.pdf

Appendix

A1. Datareduktion

De data som finns i ESF's register är på insatsnivå, men utfallen som vi studerar är på individnivå. Ett första steg är därför att representera insatser på individnivå. För att göra detta måste ett antal val göras. Dessa val och dess konsekvenser beskrivs nedan.

Totalt för programperioden har det genomförts 581370 identifierade insatser. Antalet individer som tagit del av insatserna är 507669. Av dessa individer har drygt 77% deltagit i en insats och 23% har deltagit i mer än en insats. Som mest har en individ deltagit i 17 olika insatser.

Som ett första steg för att närma oss individer snarare än insatser har vi för de individer som deltagit i flera insatser valt att identifiera den sista insatsen i programperioden. Övriga insatser för dessa individer exkluderas. Detta innebär att vi fortfarande har 507699 individer men antalet insatser minskar med 56183, dvs. kvar är 525197 insatser.

I data finns individer som har börjat och slutat flera insatser under samma år kvar. För dessa väljer vi den insats som har varit mest intensiv i antalet insatstimmar. Denna reduktion innebär att 16717 insatser exkluderas. Detta innebär att vi fortfarande har 507699 individer, men nu 508480 insatser.

Vid samkörningen mellan ESF-registret och SCB data finns individer registrerade i ESF registret, men som inte finns i SCB's register. Samtliga dessa 2256 var utrikesfödd med ett okänt ursprung och de återfanns främst inom React och Care projekten. Totalt återstår efter denna reduktion 505413 unika individer och unika insatser med fullständig bakgrundsinformation.

Det är helt uppenbart att det i ESF-registret, som i de flesta register, finns fel. Bland annat finns en individ som är 2 år gammal som deltagit en timme. Likaså finns det personer som är upp till 89 år som deltagit. Att deras deltagande skulle ha betydelse för de utfall vi kommer att undersöka - löneinkomster samt utbildningskarriär - är tveksamt. Vi har därför tillsammans med ESF bestämt att sätta en åldersgräns som innebär att individerna ska vara över 18 år och mindre är 65. Detta innebär att 21462 individer exkluderas.

Slutligen kräver vi att slutåret ska vara senast 2021. Skälet till det är att vi kommer att använda ett och två efter avslutat deltagande som uppföljningsperiod. Detta innebär att en stor del av de insatser som riktades till ukrainska flyktingar under 2022 och 2023, inom ramen för programperioden exkluderas. Det rör sig om 218889 individer.

Tabell A1 nedan ger en sammanställning av data reduktionen som sker:

Tabell A1. Data reduktion

	Insatser (antal)	Individer (antal)	Reduktion
Totalt registrerade insatser	581380	507669	
Väljer sista året om fler insatser (slutår=max år)	525197	507669	56183
Väljer den med max intensitet om samma år	508480	507669	16717
Övriga dubbletter, slumpmässigt	507669	507669	811
Saknar födelsedatum (Finns i ESF men ej SCB)	505413	505413	2256
Ålderskrav (>18 år& 65 år)	483951	483951	21462
Projektslut före 2022	265062	265062	218889
Externa validiteten/täckning	46%	52%	

Med de val som gjorts har vi en täckning på 46% av insatserna och 52% av individerna.

A2. Kitagawa, Blinder & Oaxaca modellen (KBO)

Låt y vara ett utfall, exempelvis antalet deltagartimmar. $\mathbf{x}$ står för olika egenskaper hos individen, ex. ålder vid start, civilstånd, utbildning etc. $\boldsymbol{\beta}$ anger den 'avkastning' på det studerade utfallet en individ får om exempelvis individen blir ett år äldre, gifter sig, eller vidareutbildar sig. För de grupperna som ska jämföras, i detta exempel män (M) och kvinnor (K), skattas ett samband för män och ett för kvinnor enligt följande:

[1]
$$y_M = \boldsymbol{\beta}_M \mathbf{x}_M$$
$$y_K = \boldsymbol{\beta}_K \mathbf{x}_K$$

I steg två av analysen delas skillnaden upp i två delar; skillnader i egenskaper ($\mathbf{x}$) samt skillnader i avkastning

[2]
$$y_M - y_K = \boldsymbol{\beta}_M \mathbf{x}_M - \boldsymbol{\beta}_K \mathbf{x}_K \Leftrightarrow \underbrace{\boldsymbol{\beta}_M (\mathbf{x}_M - \mathbf{x}_K)}_{\text{Egenskapsskillnad}} + \underbrace{(\boldsymbol{\beta}_M - \boldsymbol{\beta}_K)\mathbf{x}_K}_{\text{Avkastningsskillnad}}$$

Egenskapsskillnader är att de två grupper som jämförs inte är lika i de egenskaper som används i regressionen. Exempelvis kan den ena gruppen bestå av mer högutbildade än den andra. Detta innebär att de skillnaden som observeras till delar förklaras av att grupperna är heterogena.

Egenskapsavkastning (oförklarat) uppstår då storleken på koefficienten framför en viss egenskap skiljer sig. I båda grupperna finns det exempelvis universitetsutbildade, men det är inte säkert att gruppernas avkastning är lika. Avkastning syftar på utfallet som studeras. Exempel: Om sannolikheten att en man ska vara etablerad på arbetsmarknaden (minst 80% av medianlönen) ökar med 5 procentenheter av en universitetsutbildning och motsvarande för en kvinna är 4 procentenheter då är det denna skillnad i avkastning som också förklarar en del av den observerade skillnaden.

En förklaring till KBO-dekomponering: Detaljerade resultatför tabell 4

De två orsakerna till den observerade skillnaden i antalet deltagartimmar beror dels på att grupperna är olika i de egenskaper som vi använder i analysen (Egenskapsskillnader) och på

hur viktig en egenskap är för antalet deltagartimmar (Egenskapsavkastning). Vi börjar med att undersöka hur de båda grupperna skiljer sig åt. Detta presenteras i tabell A2.

Tabell A2. Egenskaper och skillnader i egenskaper för män och kvinnor i kompetensutvecklingsprojekt.

Kompetensutvecklingsprojekt	Kvinnor	Män	Differens (Män-Kvinnor)
Ålder vid projektstart	43,29	44,73	1,44
Gift	45,03%	46,83%	0,02
Gymnasieutbildning	44,94%	39,87%	-0,05
Eftergymnasialutbildning	47,01%	56,21%	0,09
Utbildning okänd	1,05%	0,27%	-0,01
Förvärvsersättning 2 år före start (100kr)	1247,26	1019,34	-227,92
Utrikes födda	19,84%	18,14%	-0,02
Flykting*	44,37%	33,15%	-0,11
Anhöriginvandrare*	12,72%	19,30%	0,07
Flyttat efter projektavslut	9,83%	8,36%	-0,01
Samma arbetsgivare	98,36%	99,15%	0,01
Nedsatt arbetsförmåga	1,43%	2,58%	0,01
55 år eller äldre	20,76%	24,70%	0,04

Egenskapsskillnader

Som vi ska se senare är ålder vid start något som samvarierar positivt med antalet deltagartimmar, dvs. ju äldre projektgruppen är desto fler timmar används. Av tabell A2 framgår att männen i medeltal är något äldre än kvinnorna vilket gör att vi kan dra slutsatsen att pga. denna heterogenitet kommer männen högst sannolikt att få mer deltagartimmar.

Ett annat exempel ges av utbildningsnivå. Att ha en utbildning högre än grundskola, dvs. gymnasie- eller eftergymnasialutbildning påverkar antalet deltagartimmar negativt. Dvs. om deltagaren har en högsta utbildning över grundskola minskar antalet deltagartimmar i projekten. Om vi tittar på skillnaderna för gymnasieutbildningar ser vi att en större andel kvinnor (44,94%) har en gymnasieutbildning som högsta utbildning jämfört med männen (39,87%). Detta kommer att påverka antalet deltagartimmar negativt för kvinnorna. Å andra sidan är det en större andel män (56,21%) som har eftergymnasial utbildning. Bland kvinnorna är det 47,01%. Eftersom vi förväntar oss att en deltagare med eftergymnasialutbildning får färre deltagartimmar kommer denna skillnad mellan män och kvinnor att vara positiv för kvinnliga deltagare. På motsvarande sätt kan vi resonera om övriga egenskaper och summerar vi samtliga dessa plus och minusposter får vi att den totala effekten på antalet deltagartimmar som kan härledas till att grupperna är olika blir 0,03, dvs. männen har sådana egenskaper som gör att de får 0,03 timmar mer.

Egenskapsavkastning

För att beräkna skillnader i egenskapsavkastning behöver vi undersöka de två grundskattningarna som görs där utfallet är antal deltagartimmar. I Tabell A3 visas dessa resultat.

Tabell A3. Regressionsresultat för separata regressioner för kvinnor och män, med utfallet *antalet deltagartimmar.*

Kompetensutvecklingsprojekt.	Koefficient män	Koefficient Kvinna
Ålder vid projektstart	**0,047**	**0,079**
Gift	**1,510**	**0,533**
Gymnasieutbildning	-0,161	**-2,595**
Eftergymnasialutbildning	**-1,391**	**-1,501**
Utbildning okänd	*-2,873*	0,518
Förvärvsersättning 2 år före start (100kr)	**0,000**	**-0,001**
Utrikes födda	**-1,312**	-0,166
Flykting*	**2,715**	**1,717**
Anhöriginvandrare*	1,156	0,002
Flyttat efter projektavslut	**1,759**	**0,994**
Samma arbetsgivare	**6,692**	**-2,414**
Nedsatt arbetsförmåga	-0,545	-0,290
55 år eller äldre	**-3,280**	**-3,156**
Konstant	**7,073**	**14,206**

De värden som finns i tabell A2 är de skattningsresultat som ges av [1] ovan. Vi börjar först med ålder vid start. De koefficienter som har beräknats tolkas enligt följande: Om en man blir ett år äldre ökar antalet deltagartimmarna med 0,047 timmar. Om en kvinna däremot blir ett år äldre ökas hennes deltagartimma med 0,079 timmar. Det finns således en differens i avkastningen av att bli ett år äldre som motsvarar -0,033 timmar. Om två lika gamla deltagare, en man och en kvinna blir ett år äldre kommer skillnaden i antalet deltagartimmar att vara 0,033 timmar mer för kvinnan.

Om vi ser på koefficienterna för eftergymnasial utbildning framgår att om en man har en eftergymnasial utbildning minskat antalet timmar med ca. 1,4 timmar. Om en kvinna har en eftergymnasial utbildning minskar antalet timmar med 1,5. Således om en man och en kvinna har går färdigt en eftergymnasial utbildning förväntas kvinnas deltagartimmar att minska med 1,5 timmar och mannens timmar med 1,4 timmar. På motsvarande sätt kan vi resonera om övriga koefficienter och om vi summeras alla dessa poster får vi att den totala effekten på antalet deltagartimmar motsvarar 2,48 timmar. Sammantaget ger det resultaten i Tabell A4.

Tabell A4. Fullständig KBO dekomponering enligt ekvation [2].

Utfall: Deltagare timmar	**Koefficient**	Std.Fel
Antal timmar män	**14,62**	0,154
Antal timmar kvinnor	**12,17**	0,094
Total skillnad	**2,45**	0,180
Egenskapsskillnader	-0,03	0,052
Egenskapsavkastning	**2,48**	0,188
Egenskapsskillnader		
Ålder vid projektstart	**-0,09**	0,016
Gift	**-0,01**	0,004
Gymnasieutbildning	**-0,08**	0,026
Eftergymnasialutbildning	**0,12**	0,048
Utbildning okänd	-0,02	0,013
Förvärvsersättning 2 år före start (100kr)	**-0,13**	0,031
Invandrare	*-0,01*	0,005
Flyktinginvandrare	**0,06**	0,015
Anhöriginvandrare	0,00	0,005
Flyttat efter avslutat deltagande	**0,02**	0,005
Samma arbetsgivare efter deltagande	*-0,01*	0,008
Nedsatt funktionsförmåga	0,00	0,005
Över 55 år	**0,12**	0,012
Egenskapsavkastning		
Ålder vid projektstart	-1,43	1,043
Gift	**0,44**	0,176
Gymnasieutbildning	**1,04**	0,432
Eftergymnasialutbildning	0,07	0,528
Utbildning okänd	-0,01	0,024
Förvärvsersättning 2 år före start (100kr)	**0,57**	0,279
Invandrare	*-0,22*	0,127
Flyktinginvandrare	0,08	0,090
Anhöriginvandrare	0,04	0,044
Flyttat efter avslutat deltagande	0,07	0,068
Samma arbetsgivare efter deltagande	**8,99**	1,997
Nedsatt funktionsförmåga	0,00	0,021
Över 55 år	-0,03	0,133
Konstant	**-7,13**	2,395

A3. Kompletterande analyser av könsskillnader för olika grupper

Inom ramen för projektet har vi gjort en mängd olika analyser som bryter ner deltagarna i olika grupper och som vi har valt att presentera i ett appendix. I detta appendix presenteras dessa resultat i form av tabeller, men utan några djupare analyser. Eftersom nedbrytningen innebär att Varselprojekten i de flesta fall innehåller för få individer har dessa projekt exkluderats. Gruppen

av utrikesfödda har delats upp i två grupper baserat på födelseregion. Utrikesfödda från Europa mm. är personer födda i Europa, Nordamerika och Oceanien och gruppen utanför Europa består av deltagare födda i Asien, Afrika och Sydamerika. När det gäller de geografiska nedbrytningarna använder vi den indelning som SKR rekommenderar.

A3.1. Separata analyser för utrikesfödda

I dessa analyser jämförs män och kvinnor baserade på födelseland. Förutom att jämföra med svenskfödda görs också jämförelser inom gruppen av utrikesfödda.

A3.1.1. Skillnader i antalet deltagartimmar mellan utrikes och svenskfödda deltagare

Tabell A4. Skillnad mellan utrikesfödda och svenskfödda uppdelat på män och kvinnor

	Män			Kvinnor		
	Kompetens utveckling	Arbetslöshet	Ungdom	Kompetens utveck-ling	Arbetslöshet	Ungdom
Svenskfödd	**14,57**	**334,42**	**234,65**	**12,04**	**316,99**	**218,52**
Utrikesfödd	**14,81**	**346,65**	**318,07**	**12,77**	**362,25**	**316,10**
Skillnad	NS	**-12,23**	**-83,42**	**-0,73**	**-45,26**	**-97,57**
Egenskapsskillnad		**-31,95**	**-8,35**	0,08	**-26,06**	**-18,89**
Egenskapsavkastning		**19,72**	**-75,07**	**-0,81**	**-19,21**	**-78,68**
N	57494	30714	15467	96647	29286	10676

I samtliga programområden allokeras fler deltagartimmar till utrikesfödda jämfört med svenskfödda. Jämför vi män och kvinnor är antalet deltagartimmar lägre för svenskfödda kvinnor jämfört med svenskfödda män. Detta tydliga mönster återfinns inte för utrikesfödda.

Tabell A5. Skillnad i antalet deltagartimmar för utrikesfödda män och kvinnor födda i landsgruppen Europa mm. samt deltagare födda utanför Europa

	Från Europa			Utanför Europa		
	Kompetens utveckling	Arbetslöshet	Ungdom	Kompetens utveck-ling	Arbetslöshet	Ungdom
Utrikesfödd man	**12,91**	**309,08**	**258,79**	**16,07**	**351,03**	**328,47**
Utrikesfödd Kvinna	**11,09**	**261,18**	**298,54**	**14,18**	**379,06**	**320,76**
Skillnad	**1,83**	**47,90**	NS	**1,89**	**-28,03**	NS
Egenskapsskillnad	-0,10	**9,68**		-0,36	**-13,72**	
Egenskapsavkastning	**2,01**	**38,22**		**2,25**	**-14,31**	
N	14326	4503	1381	18501	31886	6670

I alla projektområden utom Arbetslöshetsprojekt är skillnaderna små. En intressant skillnad är att det skiljer sig åt mellan utrikesfödda utanför Europa och inom Europa mm. Kvinnor födda inom Europa mm. får i regel färre timmar är männen, men kvinnor födda utanför Europa får fler timmar. Dessa skillnader har dessutom olika förklaring. För kvinnor födda i Europa är det

främst relaterat till egenskapsavkastning, medan det för utrikesfödda utanför Europa är en mix av egenskapsskillnader och egenskapsavkastning.

A3.1.2. Förändring i löneinkomst mellan utrikes och svenskfödda deltagare

I denna analys jämförs löneutvecklingen för svensk- och utrikesfödda. Enbart de som haft en positiv utveckling har inkluderats. Det finns en risk att skillnaderna underskattas, men många gånger beror en minskad inkomst på att exempelvis omfattning av arbete minskats en inkludering av negativa inkomstutvecklingar snarare skulle underskatta skillnaderna de verkliga skillnaderna i löneinkomst.

Tabell A6. Skillnaden i löneinkomstutvecklingen mellan start år och två år efter projektavslut mellan utrikesfödda kvinnor och män jämfört med svenskfödda kvinnor och män, deltagare med positiv förändring i löneinkomst vid startår.

Kompetensutvecklingsprojekt	Kvinnor	Män
	Kompetens-utvecklings projekt	Kompetens-utvecklings projekt
Svenskfödda	**168,23**	**198,38**
Utrikesfödda	**180,65**	**232,39**
Skillnad	**-12,42**	**-34,01**
Egenskapsskillnad	**4,75**	9,01
Egenskapsavkastning	**-17,19**	**-43,02**
N	56570	26126

Något förvånande är det utrikesfödda som uppvisar de högsta löneökningarna. Både vad gäller män och kvinnor. Skillnaderna är dock små, 1242:- respektive 3401:-. Ser vi till orsakerna till skillnaderna kan det mesta relateras till egenskapsavkastning.

I tabell A7 bryter vi ner grupperna ytterligare och jämför utrikesfödda män med utrikesfödda kvinnor.

Tabell A7. Skillnaden i löneinkomstutvecklingen mellan start år och två år efter projektavslut mellan utrikesfödda män och kvinnor för de som haft en positiv löneutveckling

	Europa mm			Utanför Europa		
	Kompetens-utvecklings projekt	Arbets-löshets projekt	Ungdoms projekt	Kompetens-utvecklings projekt	Arbets-löshets projekt	Ungdoms projekt
Utrikesfödda män	**228,70**	**479,75**	**434,16**	**234,58**	**447,02**	**442,99**
Utrikesfödda kvinnor	**173,27**	**424,69**	**342,91**	**186,81**	**380,18**	**354,51**
Skillnad	**55,43**	**55,06**	**91,25**	**47,76**	**66,85**	**88,48**
Egenskapsskillnad	**30,40**	**-26,03**	1,25	**24,79**	-0,37	*5,29*
Egenskapsavkastning	**25,02**	**81,09**	**90,01**	**22,97**	**67,22**	**83,19**
N	6659	1497	663	8935	10426	2918

En första observation är att utvecklingen är tämligen lika för gruppen som är född i landsgruppen Europa mm jämfört med de som är födda utanför Europa. Inom samtliga projektområden har männen haft en mer gynnsam inkomst utveckling jämfört med kvinnor.

Vidare framgår att både Arbetslöshets- och Ungdomsprojekt skiljer sig från Kompetensutvecklingsprojekt. I de förstnämnda är det egenskapsavkastning som i huvudsak kan relateras till inkomstskillnaderna, medan det i Kompetensutvecklingsprojekt är mer lika fördelat mellan egenskapsskillnader och egenskapsavkastning.

A3.2. Skillnad i förändring av högsta utbildning mellan utrikes och svenskfödda deltagare

Som i tidigare analyser gör vi ingen skillnad på vilket utbildningssprång som tagits utan det är det faktum att deltagarna återfinns med en högre utbildningsnivå två år efter avslutat projekt jämfört med utbildningsnivån vid projektstart som definierar utfallet. I Tabell A8 jämförs utrikes och inrikesfödda var för sig.

Tabell A8. Skillnaden i sannolikheten att ha fått en högre utbildning mellan utrikes- och svenskfödda män och kvinnor

	Kvinnor			Män		
	Kompetens-utvecklings projekt	Arbets-löshets projekt	Ungdoms projekt	Kompetens-utvecklings projekt	Arbets-löshets projekt	Ungdoms projekt
Svenskfödda	**0,05**	**0,18**	**0,48**	**0,05**	**0,19**	**0,50**
Utrikesfödda	**0,05**	**0,07**	**0,20**	**0,06**	**0,08**	**0,22**
Skillnad	NS	**0,11**	**0,28**	**-0,01**	**0,10**	**0,28**
Egenskapsskillnad		**0,04**	**0,15**	**-0,05**	**0,04**	**0,15**
Egenskapsavkastning		**0,07**	**0,13**	**0,03**	**0,06**	**0,13**
N	118061	29286	15467	57494	30714	10676

Eftersom fokus för rapporten är jämställdhet mellan könen är den första analysen att se på resultaten horisontellt, dvs. svenskfödda kvinnor vs. svenskfödda män och utrikesfödda kvinnor vs. utrikesfödda män inom respektive programområde. Görs den jämförelsen ser vi att skillnaderna mellan könen är små. Ett resultat som är utmärkande är ändå att utrikesfödd män och kvinnor i Arbetslöshets- och Ungdomsprojekt har ett sämre utfall än svenskfödda kvinnor och män i samma projektområde.

I nästa analys studeras samma utfall men nu enbart för gruppen utrikesfödda. De utrikesfödda delas in i två grupper, utrikesfödda från landsgruppen Europa mm. samt utrikesfödda utanför Europa. Resultaten redovisas i tabell A9.

Tabell A9. Skillnaden i sannolikheten att ha fått en högre utbildning mellan utrikesfödda män och kvinnor baserat på landsgrupp

	Europa mm.			Utanför Europa		
	Kompetens-utvecklings projekt	Arbets-löshets projekt	Ungdoms projekt	Kompetens-utvecklings projekt	Arbets-löshets projekt	Ungdoms projekt
Utrikesfödda män	**0,03**	**0,09**	**0,32**	**0,07**	**0,08**	**0,18**
Utrikesfödda kvinnor	**0,04**	**0,06**	**0,28**	**0,06**	**0,07**	**0,20**
Skillnad	**-0,01**	**0,03**	NS	**0,02**	**0,01**	**-0,02**
Egenskapsskillnad	0,00	**0,02**		**0,01**	**0,02**	**0,02**
Egenskapsavkastning	**-0,01**	0,01		0,00	0,00	**-0,04**
N	14326	4503	1381	18501	31822	6670

Överlag är det små skillnader oberoende av vilket programområde som studeras. Den största skillnaden finner vi Arbetslöshetsprojekt där tre procentenheter mer män fått en högre utbildning jämfört med kvinnor.

A3.3. Utrikesföddgrupper och kön nedbrutet på grupper av födelseland

I dessa analyser fokus på utrikesfödda, men till skillnad från resultaten i kapitel 3 har fördelningar gjorts på födelseland grupperat. De grupperna som analyseras är skillnaden mellan män och kvinnor från:

- Afrika
- Asien
- Europa, Nordamerika och Oceanien (Europa mm.)
- Sydamerika
- Sverige

I analyserna undersöks om det förekommer skillnader mellan män och kvinnor i dessa olika grupper. Utfallen som studeras presenteras i tabell A10:

Tabell A10. Studerade utfall för populationen av utrikesfödda från olika landsgrupper

	Kompetensutvecklings Projekt	Arbetslöshets Projekt	Ungdoms Projekt
Antalet timmar	x	x	x
Över fattigdomsgränsen		x	
Löner	x	x	
Högre utbildning	x	x	x

A3.3.1. Skillnader i antal timmar deltagartimmar mellan utrikesfödda från olika landsgrupper

Skillnaden i antalet deltagartimmar för deltagare från olika landsgrupper presenteras i tabell A11.

Tabell A11. Skillnad i antalet deltagartimmar mellan män och kvinnor efter födelseland grupperat, Kompetensutvecklingsprojekt

Kompetensutvecklingsprojekt	Afrika	Asien	Sydamerika	Europa mm	Sverige
Män	**19,57**	**15,13**	**15,16**	**12,86**	**14,57**
Kvinnor	**16,72**	**13,47**	**12,95**	**11,20**	**12,04**
Skillnad	NS	NS	NS	**1,66**	**2,53**
Egenskapsskillnader				-0,18	-0,09
Egenskapsavkastning				**1,84**	**2,62**
N	4333	11564	1904	15026	142733

För de flesta landsgrupper finns inga statistiskt säkerhetsställda skillnader mellan män och kvinnors deltagartimmar. De skillnaderna som finns återfinns i grupperna födda i Europa mm. respektive födda i Sverige. Skillnaderna är dock små, 1,66 timmar för födda från Europa mm. och 2,53 deltagartimmar för svenskfödda. De skillnader som finns kan till nästan uteslutande del relateras till skillnader i avkastning på egenskaper.

Tabell A12. Skillnad i antalet deltagartimmar mellan män och kvinnor efter födelseland grupperat, Arbetslöshetsprojekt

Arbetslöshetsprojekt	Afrika	Asien	Sydamerika	Europa mm	Sverige
Män	**390,15**	**339,24**	**304,23**	**303,18**	**334,42**
Kvinnor	**426,03**	**367,23**	**254,43**	**260,75**	**316,99**
Skillnad	**-35,88**	**-27,99**	NS	**42,43**	**17,43**
Egenskapsskillnader	-6,72	**-16,04**		**9,28**	**-11,13**
Egenskapsavkastning	**-29,15**	-11,95		**33,15**	**28,56**
N	8457	22396	631	4839	23657

I Arbetslöshetsprojekten finns två grupper där kvinnor i medeltal har fler deltagartimmar och tre grupper där förhållandet är det omvända. I gruppen som är född i Afrika får kvinnorna i projekten i medel ca. 36 timmar mer och drygt en tredjedel av denna skillnad kan relateras till egenskapsskillnader och två tredjedelar till egenskapsavkastning. Även för personer födda i ett asiatiskt land får kvinnor mer deltagartimmar, och huvuddelen av denna skillnad kan relateras till skillnader i egenskaper mellan den manliga och kvinnliga gruppen. Skillnaderna för sydamerikanska invandrare är inte signifikant. För deltagare födda i Europa mm samt Sverige får män fler deltagartimmar. För båda grupper kan ca. 31 timmar relateras till skillnader i avkastning och resterande del till egenskaper.

Tabell A13. Skillnad i antalet deltagartimmar mellan män och kvinnor efter födelseland grupperat, Ungdomsprojekt

Ungdomsprojekt	Afrika	Asien	Sydamerika	Europa mm	Sverige
Män	**333.54**	330.21	**235.07**	**255.48**	**219,87**
Kvinnor	**313.61**	327.29	**161.47**	**298.36**	**195,01**
Skillnad	NS	NS	NS	**-42.89**	**24,86**
Egenskapsskillnader				**-10.09**	**2,30**
Egenskapsavkastning				**-32.80**	**22,56**
N	1655	4860	103	1427	14586

I Ungdomsprojekten finns inga statistiskt säkerhetsställda skillnader mellan män och kvinnor för landsgrupperna Afrika, Asien och Sydamerika. Dock har kvinnor som är födda utanför

Sverige och som kommer från det vi definierat som Europa mm fler timmar, medan förhållandet det omvända för gruppen av deltagare födda i Sverige.

A3.3.2. Skillnader i sannolikheten att ha passerat fattigdomsgränsen mellan utrikesfödda från olika landsgrupper

I dessa analyser, som enbart omfattar Arbetslöshetsprojekt studerar vi om en deltagare som vid projektstart hade en förvärvsersättning under fattigdomsgränsen, dvs. 60% av medianinkomsten två år efter avslutat projekt hade en förvärvsersättning som överstiger denna gräns.

Tabell A14. Skillnader i sannolikheten att en deltagare två år efter avslutat Arbetslöshets–projekt haft en inkomst över fattigdomsgränsen (60% av medianinkomsten).

	Afrika	Asien	Sydamerika	Europa mm.	Sverige
Män	**0,65**	**0,57**	**0,49**	**0,40**	**0,37**
Kvinnor	**0,44**	**0,38**	**0,47**	**0,42**	**0,36**
Skillnad	**0,21**	**0,19**	NS	NS	NS
Egenskapsskillnader	**0,10**	**0,07**			
Egenskapsavkastning	**0,11**	**0,12**			
N	4490	13559	279	2433	11976

De skillnader som finns är i första hand mellan afrikanska män och kvinnor. 65% av männen och 44% av kvinnorna hade två år efter deltagande en förvärvsersättning som översteg fattigdomsgränsen vilket innebär en skillnad på 21 procentenheter. Ungefär lika stor del av skillnaden kan relateras till de två komponenterna. När det gäller asiatiska män och kvinnor är skillnaden något mindre, 19 procentenheter och skillnaderna kan i huvudsak kopplas till egenskapsavkastning.

A3.3.3. Skillnader i förändring i löneinkomster mellan män och kvinnor från olika landsgrupper

Som i alla andra analyser omfattar analyserna på utfallet ’förändring i förvärvsersättningen’ de som haft en positiv utveckling. Resultaten per landsgrupp presenteras i tabell A15.

Tabell A15. Skillnaden i förändring i löneinkomster mellan män och kvinnor födda i olika födelseland grupperat, Kompetensutvecklingsprojekt

Kompetensutvecklingsprojekt	Afrika	Asien	Sydamerika	Europa mm	Sverige
Män	**220,75**	**239,89**	**228,76**	**229,95**	**198,38**
Kvinnor	**188,17**	**188,37**	**166,85**	**174,86**	**168,23**
Skillnad	**32,58**	**51,52**	**61,91**	**55,09**	**30,15**
Egenskapsskillnader	**20,60**	**27,11**	11,36	**25,91**	**59,09**
Egenskapsavkastning	11,98	**24,41**	**50,55**	**29,18**	**-28,94**
N	2136	5568	928	6962	67102

Skillnaden mellan män och kvinnor varierar mellan 3015:- och 6190:-. Från tabell A15 ser vi också att skillnaden drivs av olika orsaker beroende på födelselandgrupp. För deltagare med afrikansk bakgrund är huvuddelen drivit av att egenskaperna skiljer sig åt medan det för deltagare från Sydamerika snarare är egenskapsavkastningen som står för huvuddelen av

skillnaden. För deltagare från Asien och Europa mm. är det ungefär hälften som kan relateras till egenskapsskillnader och den andra hälften till egenskapsavkastning.

A3.3.4. Sannolikheten att ha fått en högre formell utbildning

Tabell A16. Skillnaden i sannolikheten att ha fått en högre utbildning två år efter avslutat projekt mellan män och kvinnor födda i olika födelseland grupperat, Kompetensutvecklingsprojekt.

Kompetensutvecklingsprojekt	Afrika	Asien	Sydamerika	Europa mm	Sverige
Män	**0,08**	**0,08**	**0,02**	**0,03**	**0,046**
Kvinnor	**0,08**	**0,06**	**0,04**	**0,04**	**0,051**
Skillnad	NS	**0,03**	NS	NS	**-0,005**
Egenskapsskillnader		**0,02**			0,001
Egenskapsavkastning		0,01			**-0,006**
N	4333	11564	1904	15026	142733

Skillnaden i sannolikheten att ha fått en högre utbildning i Kompetensutbildningsprojekten är små och många skillnader är inte signifikanta. Det är enbart för deltagare från Asien som vi kan se signifikanta skillnader och skillnaden mellan män och kvinnor är 3 procent enheter.

Tabell A17. Skillnaden i sannolikheten att ha fått en högre utbildning två år efter avslutat projekt mellan män och kvinnor födda i olika födelseland grupperat, Arbetslöshetsprojekt

Arbetslöshetsprojekt	Afrika	Asien	Sydamerika	Europa mm	Sverige
Män	**0,09**	**0,08**	**0,11**	**0,09**	**0,19**
Kvinnor	**0,07**	**0,06**	**0,04**	**0,06**	**0,18**
Skillnad	**0,01**	**0,01**	**0,07**	**0,03**	NS
Egenskapsskillnader	**0,02**	**0,02**	0,01	**0,01**	
Egenskapsavkastning	0,00	0,00	**0,05**	**0,02**	
N	8457	22398	631	4893	23675

För deltagare i Arbetslöshetsprojekt är det, till skillnad från kompetensutvecklingsprojekt systematiska skillnader. Män har i regel högre sannolikhet att efter deltagande ha fått en högre formell utbildning jämfört med deltagande kvinnor, även om skillnaderna i regel är små. Det resultat som sticker ut är utfallet för deltagare från Sydamerika där 11 procent av männen fått en formell högre utbildning men bara 4 procent av kvinnorna. I princip all skillnad förklaras av skillnader i egenskapsavkastning.

Tabell A18. Skillnaden i sannolikheten att ha fått en högre utbildning två år efter avslutat projekt mellan män och kvinnor födda i olika födelseland grupperat, Ungdomsprojekt

Ungdomsprojekt	Afrika	Asien	Sydamerika	Europa mm	Sverige
Män	**0,15**	**0,19**	**0,29**	**0,32**	**0,48**
Kvinnor	**0,16**	**0,22**	**0,33**	**0,29**	**0,50**
Skillnad	NS	**-0,03**	NS	NS	**-0,02**
Egenskapsskillnader		**0,01**			0,00
Egenskapsavkastning		**-0,04**			**-0,02**
N	1655	4860	103	1433	18092

I Ungdomsprojekten är resultaten annorlunda jämför med Arbetslöshetsprojekten. För alla landsgrupper gäller att utfallet för kvinnor är bättre än för män, undantaget deltagare från

landsgruppen Europa mm. Dock är skillnaderna små och för tre av landsgrupperna är skillnaden icke signifikant.

A3.4. Geografiska skillnader mellan deltagande män och kvinnor

I dessa analyser har vi bildat två grupper, stad och landsbygd baserat på information om nattkommun enligt Sveriges kommuners och regioners (SKR's) indelning av kommunerna. SKR's grupper, Storstäder och storstadsnära kommuner (Storstad), Större städer och kommuner nära större stad (Stad) samt Mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner (Landsbygd) ligger till grund för uppdelningen. Att vi använder nattbefolkningskommun innebär att indelningen är baserad på i vilken kommun deltagaren är folkbokförd.

Tabell A19. Studerade utfall för geografiska skillnader

Utfall	Kompetens-utvecklingsprojekt	Arbetslöshetsprojekt	Ungdomsprojekt
Antal timmar	X	X	X
Över fattigdomsgränsen		X	
Löneinkomst	X		
Högre formell utbildning			X

A3.4.1. Skillnader i antal timmar deltagartimmar mellan män och kvinnor från olika kommungrupper

Tabell A20. Skillnaden i antalet deltagartimmar mellan män och kvinnor boende i olika kommungrupper, Kompetensutvecklingsprojekt.

Kompetensutvecklingsprojekt	Storstad	Stad	Landsbygd
Män	**11,39**	**16,84**	**16,01**
Kvinnor	**10,37**	**14,37**	**12,36**
Skillnad	**1,01**	**2,47**	**3,65**
Egenskapsskillnad	**0,17**	**-0,31**	0,03
Egenskapsavkastning	**0,84**	**2,78**	**3,62**
N	**71007**	**59354**	**44945**

Uppbrytningen i den geografiska dimensionen ger några intressanta resultat. Antalet deltagartimmar är klart mindre i projekt som drivits i storstäder och skillnaden mellan män och kvinnor är störst i landsbyggsprojekt och minst i storstadprojekt.

Tabell A21. Skillnaden i antalet deltagartimmar mellan män och kvinnor boende i olika kommungrupper, Arbetslöshetsprojekt.

Arbetslöshetsprojekt	Storstad	Stad	Landsbygd
Män	**260,02**	**364,12**	**402,58**
Kvinnor	**239,39**	**382,38**	**412,83**
Skillnad	**20,63**	**-18,26**	NS
Egenskapsskillnad	**12,71**	**-22,04**	
Egenskapsavkastning	7,92	3,78	
N	**17968**	**27598**	14228

Även för Arbetslöshetsprojekt kan vi konstatera att skillnaderna mellan män och kvinnor är relativt små, men tabell A21 visar även på att antalet timmar skiljer sig markant om vi delar in

projektgruppen i dessa geografiska dimensioner. Medelantalet timmar i ett projekt drivit i en storstad har nästan hälften av deltagartimmarna jämfört med projekten som drivits på landsbygden.

Tabell A22. Skillnaden i antalet deltagartimmar mellan män och kvinnor boende i olika kommungrupper, Ungdomsprojekt.

Arbetslöshetsprojekt	Storstad	Stad	Landsbygd
Män	**403,14**	**227,94**	**223,04**
Kvinnor	**401,59**	**218,26**	**176,09**
Skillnad	NS	NS	**46,95**
Egenskapsskillnad			**-2,91**
Egenskapsavkastning			**49,85**
N	5511	12239	8348

I Arbetslöshetsprojekten hade landsbygdsprojekten markant fler deltagartimmar än projekt lokaliserade till storstäder. I Ungdomsprojekten är det tvärt om, dvs. antalet deltagartimmar i projekten i storstäder är väsentligt högre än de som drivits på landsbygden, enligt SKR's klassificering.

A3.4.2. Att gå från fattig till ej fattig

Dessa analyser omfattar enbart individer som vid projektstart hade en löneinkomst som var under fattigdomsgränsen. Utfallet mäts två år efter att deltagandet avslutats och resultatet presenteras i tabell A22.

Tabell A22. Skillnaden i att ha passerat fattigdomsgränsen två år efter deltagande

Arbetslöshetsprojekt	Storstad	Stad	Landsbygd
Män	**0,48**	**0,49**	**0,50**
Kvinnor	**0,40**	**0,39**	**0,39**
Skillnad	**0,08**	**0,10**	**0,11**
Egenskapsskillnad	**0,03**	**0,04**	**0,06**
Egenskapsavkastning	**0,05**	**0,06**	**0,06**
N	10250	14823	7461

Av tabell A22 framgår att män i större omfattning passerat fattigdomsgränsen och skillnaden mellan män och kvinnor är runt 10 procentenheter. Om man jämför storstads- och landsbygdsprojekt framkommer att det finns skillnader i orsakerna. I Storstadsprojekt är huvuddelen av skillnaden relaterad till egenskapsavkastning, medan det för projekt som drivits på landsbygden snarare är 50/50 vad gäller orsakerna till skillnaderna.

A3.4.3. Skillnader löneinkomstutveckling mellan män och kvinnor från olika kommungrupper

Tabell A23. Skillnad i löneinkomstutveckling mellan män och kvinnor, boende i olika kommungrupper, Kompetensutvecklingsprojekt

Kompetensutvecklingsprojekt	Storstad	Stad	Landsbygd
Män	**242,20**	**194,21**	**172,71**
Kvinnor	**194,63**	**161,00**	**146,08**
Skillnad	**47,57**	**33,21**	**26,63**
Egenskapsskillnad	**65,77**	**36,56**	**14,98**
Egenskapsavkastning	-18,20	-3,35	**11,65**

N	31456	29885	21349

Skillnaderna i inkomstökning ligger mellan 2663:- och 4757:-, där det högre värdet är från projekt drivna i storstäder. Kvinnor har en lägre ökning jämfört med männen. Vi kan också notera att denna skillnad i huvudsak drivs av att män och kvinnor i de olika geografiska områdena är olika, dvs. skillnaderna i den observerade inkomstökningen drivs av egenskapsskillnader.

A3.4.4. Skillnader i sannolikheten att ha fått en högre utbildnings mellan män och kvinnor från olika kommungrupper

I den sista analysen studeras sannolikheten att en deltagare ungdomsprojekt ska ha fått en formellt högre utbildning. Resultaten av dessa beräkningar presenteras i tabell A24.

Tabell A24. Skillnad mellan män och kvinnor i sannolikheten att en deltagare i boende i olika kommungrupper ska ha fått en högre utbildning, Ungdomsprojekt

Ungdomsprojekt	Storstad	Stad	Landsbygd
Män	**0,37**	**0,40**	**0,38**
Kvinnor	**0,42**	**0,44**	**0,42**
Skillnad	**-0,05**	**-0,03**	**-0,03**
Egenskapsskillnad	-0,01	0,00	0,00
Egenskapsavkastning	**-0,04**	**-0,03**	**-0,03**
N	5511	12239	8348

I samtliga geografiska grupper har kvinnorna klarat sig bättre än män och för samtliga grupper är det egenskapsavkastningen som kan relateras till skillnaden. Faktum är att för ingen geografisk grupp är skillnader i egenskaper en signifikant drivkraft.